

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2007-150-0378
Dok.: CDH42248

Besvarelse af spørgsmål nr. 222 af 13. februar 2007 fra Folketingets Retsudvalg (REU – alm. del).

Spørgsmål:

”Ministerens kommentarer udbedes til henvendelsen af 7/2-07 fra Retssikkerhedsfonden vedrørende Danmarks eventuelle tilslutning til Prüm-traktaten (REU alm. del – bilag 355)”

Svar:

I den pågældende henvendelse til Folketingets Retsudvalg fremkommer Retssikkerhedsfonden med en række kommentarer til Danmarks eventuelle tilslutning til Prüm-traktaten.

1. Retssikkerhedsfonden anfører indledningsvis, at en generel vurdering af traktaten fører til, at man må anse den for særdeles vidtgående – hvilket ifølge Retssikkerhedsfonden tydeligvis også har været tilsigtet lige fra starten fra de kontraherende landes side.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at man ikke deler Retssikkerhedsfondens generelle vurdering af betydningen af en omdannelse af Prüm-traktaten til EU-lovgivning. Efter Justitsministeriets opfattelse vil en omdannelse af Prüm-traktaten til EU-lovgivning betyde et mere effektivt samarbejde mellem EU-medlemslandene inden for betryggende rammer. Der henvises herved nærmere til Justitsministeriets bemærkninger (nedenfor) til de enkelte kritikpunkter i Retssikkerhedsfondens henvendelse.

Det bemærkes, at der alene er tale om at omdanne de dele af Prüm-traktaten, som vedrører det politimæssige og strafferetlige samarbejde (dvs. søjle 3), til EU-lovgivning. I overensstemmelse hermed er der alene fremlagt et forslag til en rådsafgørelse om intensivering af det grænseoverskridende samarbejde, navnlig om bekæmpelse af terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet. Det pågældende forslag svarer – med mindre tekniske tilpasninger – indholdsmæssigt til den tekst, som er indeholdt i Prüm-traktaten, jf. nærmere det grundnotat, som er oversendt til Retsudvalget den 28. februar 2007.

Det er derimod ikke hensigten, at der skal fremsættes forslag vedrørende de emner i Prüm-traktaten, som er omfattet af fællesskabsretten (søjle 1) – og der er således ikke planer om at om-danne Prüm-traktatens bestemmelser om foranstaltninger til at bekæmpe ulovlig indvandring og tilbagesendelse samt brug af såkaldte ”air marshalls”.

2. Retssikkerhedsfonden anfører mere specifikt i henvendelsen, at Prüm-traktatens baggrund er, med udgangspunkt i den frie bevægelighed inden for EU, at optrappe politisamarbejdet i en så-dan grad, at det kan stå mål med grænseoverskridende kriminalitet, terrorisme og illegal indvan-dring.

Retssikkerhedsfonden peger i den forbindelse flere steder i henvendelsen på, at Prüm-traktaten ikke overholder en proportionalitetsgrundsætning, fordi traktaten ved opregningen af de krimina-litetsformer, som den sigter imod at bekæmpe, anvender så brede termer som ”cross border cri-me” og herudover knytter tilføjelsen ”particularity” til forskellige opregninger. Hermed er der efter Retssikkerhedsfondens opfattelse frit slag for at benytte traktatens regler på det, der passer den efterforskende politimyndighed.

Justitsministeriet skal hertil bemærke følgende:

Prüm-traktaten (og det fremlagte forslag til en rådsafgørelse om omdannelse af traktaten til EU-lovgivning) indeholder en række bestemmelser om øget informationsudveksling, herunder bl.a. regler om udveksling af oplysninger (både ikke-personhenførbare oplysninger og personhenførbare oplysninger) i forbindelse med store arrangementer.

De pågældende regler indebærer grundlæggende, at medlemsstaterne med henblik på forebyg-gelse af strafbare handlinger og opretholdelse af den offentlige orden og sikkerhed i forbindelse med store arrangementer med en grænseoverskridende dimension, navnlig sportsbegivenheder eller møder i Det Europæiske Råd, udveksler – både efter anmodning og på eget initiativ – op-lysninger, der er nødvendige i forbindelse hermed, under overholdelse af den videregivende medlemsstats nationale lovgivning. Der henvises nærmere til rådsafgørelsens artikel 13 og 14.

Efter bestemmelserne skal der således alene ske videregivelse af oplysninger, hvis dette er mu-ligt efter vedkommende medlemsstats nationale lovgivning. Om dette er tilfældet, afgøres af den videregivende medlemsstats myndigheder, som desuden vil skulle tage stilling til, om den på-gældende konkrete forespørgsel fra en anden medlemsstats politimyndigheder i øvrigt kan anses for omfattet af bestemmelsernes anvendelsesområde.

Det er derfor ikke korrekt, når Retssikkerhedsfonden anfører, at den politimyndighed, der har den eller de oplysninger, der efterspørges, har pligt til at udlevere informationerne uden nogen

form for selvstændig efterprøvelse af, om betingelserne for udlevering er opfyldt. Videregivelse af oplysninger vil alene kunne ske, hvis dette er berettiget efter gældende dansk ret, og der vil således ikke være tale om at videregive oplysninger i videre omfang end, hvad der i dag er muligt.

Justitsministeriet er på den anførte baggrund uenig i Retssikkerhedsfondens vurdering af, at der skulle være ”frit slag for at benytte traktatens regler på det, der passer den efterforskende politimyndighed.”

3. Retssikkerhedsfonden peger herudover – under henvisning til Prüm-traktatens artikel 1, stk. 5 – på, at Danmark, inden man tiltræder Prüm-traktaten, bør gøre sig bekendt med fælles fremskridtsrapporter om samarbejdet på området og offentliggøre, hvordan Prüm-traktaten er blevet anvendt i praksis med hensyn til arten og antallet af begæringer, hvad de har ført til (opklaringsprocenten), og hvilket arbejde begæringerne har påført de deltagende landes myndigheder.

Justitsministeriet har i forbindelse med forelæggelsen af spørgsmålet om omdannelse af Prüm-traktaten til EU-lovgivning for Folketingets Retsudvalg oplyst om de praktiske erfaringer med traktaten.

Som det fremgår af det samlenotat om sagen, der er tilsendt Retsudvalget forud for rådsmødet den 15. februar 2007, er det fra tysk side oplyst, at de tyske retshåndhævende myndigheder i henhold til Prüm-traktaten inden for et kort tidsrum har kunnet checke DNA-profiler i åbne sager med data fra det østrigske DNA-profilregister og i den forbindelse fået ”hits” i 1510 sager, hvoraf 708 ”hits” har kunnet henføres til personer, som var kendt af den østrigske anklagemyndighed. Det drejer sig bl.a. om 14 ”hits” i drabssager, 14 ”hits” i sager om seksuelle overgreb, og 85 ”hits” i røverisager.

De praktiske erfaringer med Prüm-traktaten mellem Tyskland og Østrig viser efter Justitsministeriets opfattelse, at der er klare fordele forbundet med den foreslåede styrkelse af udvekslingen af bl.a. dna-oplysninger, som er indeholdt i Prüm-traktaten (og i det fremlagte forslag til rådsafgørelse).

Det kan tilføjes, at det fra tysk side er oplyst, at der på nuværende tidspunkt ikke foreligger fremskridtrapporter som omhandlet i Prüm-traktatens artikel 1, stk. 5.

4. Retssikkerhedsfonden fremhæver desuden nogle forhold omkring Prüm-traktatens regulering af ”air marshalls”.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at der – som tidligere nævnt – ikke er planer om at gøre Prüm-traktatens bestemmelser om brug af ”air marshalls” til en del af fællesskabsretten. Justitsministeriet har derfor ikke fundet anledning til nærmere at kommentere Retssikkerhedsfondens henvendelse på dette punkt.

5. Retssikkerhedsfonden peger endvidere på den foreslåede regel (i Prüm-traktatens artikel 25) om, at politi fra en anden medlemsstat i akutte situationer kan passere grænsen til en anden medlemsstat uden forudgående tilladelse med henblik på i den anden medlemsstats grænseområde at træffe de foreløbige foranstaltninger, der er nødvendig for at afværge en akut fare for liv eller helbred, under overholdelse af værtslandets nationale lovgivning.

Retssikkerhedsfonden rejser i den forbindelse bl.a. spørgsmål om, hvad der skal forstås ved et grænsenært område, og herunder hvor langt man må køre op i Jylland fra Tyskland. Der spørges også til, om et farvand i sig selv gælder som en grænse, og herunder om en politioperation må fortsætte over Øresund med efterfølgende landgang og forfølgelse på dansk grund.

Justitsministeriet skal hertil bemærke følgende:

Efter den pågældende bestemmelse (som er medtaget som artikel 18 i forslaget til rådsafgørelse) er adgangen til at foretage grænseoverskridende operationer – uden tilladelse fra den berørte medlemsstat – begrænset til ekstraordinære situationer.

Der kan således alene tages foreløbig foranstaltninger, hvis dette er nødvendig for at afværge en akut fare for fysiske personers liv eller helbred. Foranstaltninger kan alene tages i overensstemmelse med værtsstatens nationale lovgivning – hvilket bl.a. vil betyde, at der skal være tale om en lovovertrædelse efter værtsstatens lovgivning. Der foreligger en ”akut situation”, hvis der er risiko for, at den farlige situation vil indtræde, hvis ankomsten af værtsstatens polititjenestemænd skal afventes.

Den foreslåede bestemmelse vil – ifølge de eksempler, som er modtaget fra tysk side – bl.a. kunne omfatte et tilfælde, hvor en polititjenestemand fra én medlemsstat under en patruljering overværer et overgreb, f.eks. en seksualforbrydelse, på en person på den anden side af grænsen. Et andet eksempel er, at én medlemsstats politi observerer en person, der er i færd med på en anden medlemsstats område at tvinge en anden person i havet under anvendelse af vold.

Der skal således være tale om en operation tæt på grænsen, dvs. at der ikke kan være tale om en situation, hvor en udenlandsk politimand vil skulle køre over en længere distance eller passere et (større) farvand.

Den foreslåede bestemmelse omfatter ikke grænseoverskridende forfølgelse i Schengenkonventionens forstand, og der er som nævnt fastsat stramme kriterier for, hvornår der kan foretages grænseoverskridende aktioner efter bestemmelsen. Det betyder bl.a., at tilfælde, hvor der vil være tale om at ”køre op i Jylland fra Tyskland”, eller hvor ”en politiaktion fortsætter over Øresund med efterfølgende landgang og forfølgelse på dansk grund” ikke kan anses for omfattet af bestemmelsen.

Polititjenestemænd, som krydser grænsen, skal underrette værtsstaten uden forsinkelse. Værtsstaten skal bekræfte at have modtaget underretningen og skal uden forsinkelse tage de nødvendige skridt til at afværge faren og overtage operationen. Tjenestemænd, som krydser grænsen, må operere, indtil værtsstaten har taget de nødvendige forebyggende foranstaltninger. De pågældende tjenestemænd skal følge de instruktioner, som de modtager fra værtsstaten.

Fra dansk side har man på denne baggrund ikke afgørende indvendinger mod bestemmelsen – hvis praktiske betydning må anses for at være begrænset.

Det kan i øvrigt oplyses, at det på rådsmødet den 15. februar 2007 blev konkluderet, at der fortsat er behov for at overveje den pågældende bestemmelse om adgang til at foretage grænseoverskridende aktioner uden værtsstatens samtykke i tilfælde af akut fare, idet en række medlemsstater har problemer med bestemmelsen. Rådet (retlige og indre anliggender) forventes at ville vende tilbage til spørgsmålet på dets næste møde den 19.-20. april 2007.

6. Retssikkerhedsfonden anfører desuden i henvendelsen, at der i Prüm-traktatens artikel 47 findes en regel, som eventuelt sætter visse grænser for konventionens anvendelse, men at reglen desværre er helt generel og ikke synderlig klar.

Den pågældende regel fastsætter, at ”konventionens bestemmelser kan kun anvendes, hvis de er forenelige med EU-retten”.

Ifølge det oplyste er formålet med bestemmelsen at sikre, at der – i det omfang der måtte kunne rejses tvivl med hensyn til Prüm-traktatens forenelighed med EU-retten – ikke er nogen tvivl om, at det vil være EU-retten, som gælder. Det er i den forbindelse oplyst, at Prüm-traktaten vurderes at være i overensstemmelse med EU-retten, men at nogle af Prüm-staterne ønskede, at man i traktaten medtog en sikkerhedsklausul af den nævnte karakter.

Det kan tilføjes, at den pågældende regel ikke er medtaget i det fremlagte forslag til rådsafgørelse om omdannelse af de dele af Prüm-traktaten, som vedrører politimæssigt og strafferetligt samarbejde (søjle 3), til EU-lovgivning. Baggrunden herfor er, at der ikke findes at være behov

for en sådan tilsvarende bestemmelse, når Prüm-traktaten integreres i EU-samarbejdet på området.

Rådsafgårelsen vil naturligvis skulle overholde grundlæggende rettigheder og principper, jf. i den forbindelse betragtning 22 i rådsafgårelsens præambeltekst.

7. Retssikkerhedsfonden fremkommer afslutningsvis med en række kritiske bemærkninger af mere generel karakter, og det frarådes på baggrund heraf, at man fra dansk side tilslutter sig en omdannelse af Prüm-traktaten til EU-lovgivning.

Som det er fremgået ovenfor, er Justitsministeriet ikke enig i den kritik, som er fremført af Retssikkerhedsfonden. I overensstemmelse med den danske holdning, som blev fastlagt på baggrund af et forhandlingsoplæg for Europaudvalget, er der fra dansk side på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 15. februar 2007 givet udtryk for opbakning til forslaget om at omdanne de dele af Prüm-traktaten, som vedrører politimæssigt og strafferetligt samarbejde (søjle 3), til EU-lovgivning.